

Warszawa, 12 czerwca 2025 r.
KL/242/78/AM/2025

Pan
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Cyfryzacji

Szanowny Panie Ministrze,

Gratuluje przyjęcia przez Radę Ministrów *projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne* (nr z wykazu UC 44) (dalej: projekt ustawy). Jest to kolejna istotna zmiana ustawy, mająca charakter deregulacyjny, która sprzyja budowaniu gospodarki cyfrowej bez zbędnych barier.

Nawiązując do zaadresowanej przez Pana Ministra, w toku posiedzenia połączonych sejmowych Komisji Cyfryzacji i Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji Deregulacyjnej, w dniu 4 czerwca br., na którym rozpatrywana była wcześniejsza nowelizacja ustawy jak na wstępie, potrzeby przeprowadzenia **pogłębionej analizy** możliwych **zasad korzystania przez zakłady ubezpieczeń w Polsce z baz RDO oraz PESEL i**, w załączeniu przesyłam **nowy materiał**, wypracowany w Konfederacji Lewiatan, który powstał w oparciu o analizy najlepszych ekspertów z rynku ubezpieczeniowego w Polsce, w tym ekspertów ds. AML.

Wyrażam nadzieję, że nasza analiza będzie pomocna w podjęciu decyzji o przychyleniu się pana Ministra do zmian w projekcie ustawy, wychodzących naprzeciw potrzebom rynku ubezpieczeniowego.

Jesteśmy również gotowi na spotkanie z panem Ministrem, nie tylko w gronie firm zrzeszonych w Lewiatanie, ale całego środowiska organizacji reprezentujących sektor ubezpieczeniowy, w celu omówienia tej istotnej dla rynku sprawy.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

- Pani Monika Małowiecka – Zastępczyni Dyrektora Departamentu Transformacji Cyfrowej, Ministerstwo Cyfryzacji

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec rządowego *projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne* (nr z wykazu UC 44) (dalej: projekt ustawy)

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Konfederacji Lewiatan wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (nr z wykazu UC 44) (dalej: projekt ustawy)

Konfederacja Lewiatan proponuje rozważenie **dodatkowych** następujących zmian w tekście projektu ustawy:

1. W ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941) w art. 68a ust 2 dodanie punktu 8 o następującej treści:

„8) zakłady ubezpieczeń wykonujące działalność, o której mowa w dziale I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656 i 614), w tym krajowe zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim oraz oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń mających siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim.”

2. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274) w art. 48 po ust. 1 dodanie ust. 1a i 1 b w następującym brzmieniu:

„1a. Podmiotom:

- 1. o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, 17, 18 i 20 ustawy z dnia – Prawo bankowe, spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym***
- 2. o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,***

udostępnia się odpłatnie z rejestru PESEL dane o seriach, numerach i datach ważności ważnych dowodów osobistych ich klientów wydanych na skutek zmiany dowodu osobistego, odpowiednio na zasadach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, w celu weryfikacji aktualności i aktualizacji tych danych.

1b. Podmiotom, o których mowa w ust. 1a pkt 1, dane mogą być udostępnione za pośrednictwem instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.”;

Uzasadnienie:

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o uwzględnienie w projektowanych zmianach wprowadzanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (UC 44), zakładów ubezpieczeń działu I jako instytucji finansowych wyrażających pilną i krytyczną potrzebę zapewnienia dostępu do wybranych rejestrów publicznych, w szczególności Rejestru PESEL

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

w zakresie automatycznego pobierania określonych danych klientów oraz Rejestru RDO w zakresie przetwarzania wizerunku klientów w celu weryfikacji ich tożsamości.

Obowiązki wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U.2025.644, dalej: „ustawa AML”), ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838, 1565 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146), jak również przepisów o ochronie danych osobowych nakładają na Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie restrykcyjne wymogi w zakresie właściwego i celowego przetwarzania danych osobowych klientów na potrzeby zawarcia i realizacji umowy ubezpieczenia na życie. Proces przetwarzania danych klientów Zakładów Ubezpieczenia na Życie odbywa się w szczególności w celu zawarcia i realizacji umowy ubezpieczenia na życie, a także w innych celach przewidzianych przepisami prawa np. identyfikacji i weryfikacji tożsamości klienta lub realizacji wypłaty świadczenia na życie w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym, które następuje po zgłoszeniu roszczenia przez uprawnioną osobę do Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie.

W celu sprostania jednoznacznym obowiązkom nałożonym przez ustawę AML oraz innym właściwym przepisom prawa, Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie już teraz zobowiązane są do przetwarzania danych klientów w zakresie serii, numeru oraz daty wydania i daty ważności dokumentu stwierdzającego tożsamość klienta.

Obowiązek ten nie ma charakteru fakultatywnego – jest on bezpośrednim skutkiem decyzji ustawodawcy, a jego realizacja służy ochronie interesów klientów oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym, w tym wyłudzeniom świadczeń przez osoby nieuprawnione i kradzieży tożsamości.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 oraz art. 37 ust. 1 ustawy AML, Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie zobowiązane są do identyfikacji i weryfikacji tożsamości swoich klientów. Ponadto, art. 34 ust. 1 pkt 4 lit. c ustawy AML nakłada na Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie obowiązek zapewnienia, aby informacje dotyczące klientów były aktualne i kompletne, w tym zawierały informacje nt. serii, numeru oraz daty wydania i daty ważności dokumentu stwierdzającego tożsamość klienta. Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie jednocześnie muszą zapewnić, że aktualizacja danych odbywa się w cyklicznie, gdy upłynie określony czas od ostatniej aktualizacji danych lub potwierdzenia ich aktualności przez klienta.

Pragniemy podkreślić, że obowiązki nałożone na Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie przepisami ustawy AML nie mają charakteru jednorazowego. Posiadane przez Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie dane osobowe dotyczące klienta muszą być okresowo weryfikowane, niezależnie od tego, czy po stronie klienta nastąpiły jakiegokolwiek zmiany, co wymusza cykliczny, ciągły oraz bezpośredni kontakt do klienta. Ma to na celu zapewnienie, że dane osobowe klientów, w tym dane pochodzące z ich dokumentów tożsamości są aktualne, a sam dokument tożsamości nadal pozostaje ważny.

Pragniemy wskazać, że Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie podejmują już teraz szereg działań organizacyjnych, proceduralnych i technologicznych w celu realizacji ww. obowiązków. Niestety, brak zautomatyzowanego dostępu do danych z Rejestru PESEL oraz

ograniczenie możliwości przetwarzania danych z Rejestru RDO w sposób systemowy znacznie utrudni sprawne wykonywanie tych zadań, które wynikają wprost z obowiązków nałożonych na Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie oraz są bezpośrednio oczekiwane przez Komisję Nadzoru Finansowego poprzez wydawane rekomendacje w zakresie właściwej realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawy AML w zakresie posiadania i cyklicznej aktualizacji serii, numeru oraz daty ważności i daty wydania dokumentów tożsamości klientów.

W praktyce prowadzi to do konieczności bezpośredniego kontaktowania się z klientem w celu potwierdzenia jego danych lub tożsamości, co często bywa niemożliwe (np. w przypadku hospitalizacji, pobytu za granicą, braku kontaktu lub chęci odpowiedzi), a w wielu przypadkach skutkuje również opóźnieniem lub wstrzymaniem wypłaty świadczenia do czasu pełnej weryfikacji tożsamości lub pozyskania aktualnych danych w zakresie serii, numeru oraz daty wydania i daty ważności dokumentu stwierdzającego tożsamość klienta.

Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę na inny praktyczny aspekt związany z koniecznością realizacji ustawowego obowiązku identyfikacji i weryfikacji oraz aktualizacji danych klientów w szczególności w kontekście trudności wynikających z sytuacji życiowej klientów oraz ograniczeń systemowych.

Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie obsługują znaczną liczbę klientów będących osobami starszymi. Z uwagi na wiek, stan zdrowia lub miejsce zamieszkania oraz kwestie bezpieczeństwa danych osobowych, klienci napotykają istotne bariery w zakresie realizacji obowiązku zaktualizowania swoich danych osobowych. Obecnie tradycyjną formą aktualizacji i weryfikacji danych w zakresie serii, numeru oraz daty wydania i daty ważności dokumentu stwierdzającego tożsamość klienta pozostaje przesłanie skanu dokumentu tożsamości, co w praktyce budzi poważne obawy obywateli dotyczące ochrony ich danych osobowych. Alternatywnym sposobem weryfikacji danych jest osobista wizyta klienta w placówce Zakładu Ubezpieczeń na Życie.

Pragniemy podkreślić, że klienci coraz częściej odmawiają przesyłania skanów dokumentów tożsamości z obawy przed ich niewłaściwym wykorzystaniem, co skutkuje niemożliwością dokończenia procesu identyfikacji i weryfikacji klienta i w następstwie prowadzi do wstrzymania realizacji prawidłowo zgłoszonych roszczeń lub opóźnień w wypłacie należnych świadczeń. Alternatywnie, klient kierowany jest do oddziału Zakładu Ubezpieczeń na Życie, co w przypadku osób starszych lub schorowanych bywa niemożliwe do zrealizowania.

Warto również zaznaczyć, że w związku z realizacją obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, klienci Zakładów Ubezpieczeń na Życie otrzymują cykliczną korespondencję zarówno tradycyjną, jak i elektroniczną z wezwaniem do aktualizacji danych osobowych wraz z powołaniem się na podstawę prawną oraz informacją o możliwych konsekwencjach w zakresie potencjalnego wstrzymania realizacji wypłaty świadczenia, jeżeli do tej aktualizacji nie dojdzie skutecznie. Praktyka ta, choć zgodna z obowiązującymi przepisami i oczekiwaniem regulacyjnym, budzi wśród klientów zaniepokojenie, a niekiedy nawet podejrzenia co do autentyczności

otrzymanych komunikatów, co dodatkowo utrudnia przeprowadzenie procesu identyfikacji i weryfikacji.

W tym kontekście postulowany dostęp do Rejestru PESEL oraz Rejestru RDO nie tylko znacząco uprościłoby i przyspieszyłby proces identyfikacji, weryfikacji oraz aktualizacji danych klientów, ale przede wszystkim zwiększyłby jego bezpieczeństwo, zarówno z perspektywy interesu obywateli, jak i realizacji wymogów ustawowych ciążyących na Zakładach Ubezpieczeń na Życie. Dostęp ten pozwoliłby bowiem wyeliminować konieczność przesłania skanów dokumentów tożsamości oraz ograniczyć do minimum liczbę przypadków wymagających fizycznej obecności klienta w placówce, co w sposób bezpośredni przełoży się na poprawę jakości usług oraz bezpieczeństwo przetwarzania danych.

Biorąc pod uwagę powyższe, brak dostępu do rejestrów publicznych przekłada się zatem bezpośrednio na istotne ryzyko systemowe ograniczenia klientom Zakładów Ubezpieczeń na Życie do sprawnej i bezpiecznej obsługi ich polis oraz szybkiej realizacji wypłaty należitych świadczeń. Jednocześnie pozostawienie procesu pozyskiwania tych danych w sposób manualny zwiększa ryzyko błędów, nieautoryzowanych wypłat oraz naruszenia bezpieczeństwa środków finansowych gromadzonych przez obywateli na wypadek śmierci, choroby lub innego zdarzenia ubezpieczeniowego.

Dostęp do Rejestru PESEL pozwoliłoby Zakładom Ubezpieczeń na Życie, automatycznie pozyskiwanie aktualnych danych w zakresie serii, numeru oraz daty wydania i daty ważności dokumentu stwierdzającego tożsamość klienta, co usprawniłoby m.in. wypłatę świadczeń, a w wielu przypadkach realizację samej wypłaty świadczenia. Z kolei dostęp do Rejestru RDO w celu porównania zdjęcia klienta z dokumentem tożsamości wzmocniłoby bezpieczeństwo procesu weryfikacji tożsamości klienta – szczególnie w kanałach zdalnych, które obecnie stają się dominującą formą kontaktu z klientem dla Zakładów Ubezpieczeń na Życie.

Pragniemy ponownie podkreślić, że postulowany dostęp nie oznacza zwiększenia zakresu przetwarzania danych ani nowych uprawnień dla Zakładów Ubezpieczeń na Życie, ponieważ dane te już dziś są pozyskiwane od klientów i wykorzystywane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Celem postulatu jest wyłącznie ich automatyczne pozyskiwanie ze źródeł państwowych, co przyczyni się do:

1. zwiększenia bezpieczeństwa,
2. zmniejszenia ryzyka wyłudzeń i przestępstw z użyciem skradzionej tożsamości,
3. ograniczenia konieczności powtarzających się kontaktów z klientem,
4. przyspieszenia obsługi polis i wypłat świadczeń,
5. poprawy jakości danych oraz zgodności z przepisami prawa.

Uprzejmie prosimy o uwzględnienie tego postulatu w pracach legislacyjnych, uznając, że realizacja zadań z zakresu ochrony danych osobowych, przeciwdziałania przestępczości i zabezpieczenia interesu obywateli nie powinna być uzależniona od przeszkód techniczno-administracyjnych, które mogą zostać zniesione przez odpowiednie rozwiązania systemowe.

KL/242/78/AM/2025

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy